

Sancti Hieronymi Stridoniensis Opervm, Tomi ...

In quo ipsi adscripta haec continentur: Commentarii in Iob. Commentarii in Prouerbia Salomonis. Homiliae quatuor Origenis in Canticum canticorum.

Commentarii in omnes Pauli Apostoli Epistolas. Quae omnia ad fidem vetustissimorum exemplarium multis mendis sublatis correcta sunt ... Qui autem horum ...

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1616

Commentarii In Epistolam Primam Ad Thessalonicenses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75132)

A **COMMENTARIUM IN EPISTOLAM PRIMAM AD THESSALONICENSIS.**
CAPVT I.

Paulus & Siluanus & Timotheus ecclesie Thessalonicensium. Quia per ipsos filijs verbum fuerat nuntiatum, sicut & Corinthijs, quod & ad eosdem in secunda commemorat.

b ¶ In Deo patre nostro, & Domino Iesu Christo. Quia per fidem filij, tam in patre quam in filio erant. Quia quicumque confitetur filium, & patrem habet.

c ¶ Gratiavobis & pax. A Deo patre scilicet & Domino nostro Iesu Christo.

d ¶ Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis. Quia omnium nobis gratia, memoria est.

e ¶ Memoriam vestri facientes in orationibus nostris sine intermissione. In indefinente oratione, memorie quantitas & dilectionis ostenditur, quam eorum merita postulabant.

f ¶ Memores operis fidei vestrae & laboris. Non immerito illius fidei memores sunt, quam & iustitie labor, & charitas affectus, & passionum tolerantia comprobabant.

g ¶ Et charitatis & sustinentie spei Domini nostri Iesu Christi, &c. Ad Deum patrem nostrum. Qui perfecta charitatis est, sustinet omnia patienter propter spem futuram.

h ¶ Scientes fratres dilecti a Deo dilectionem vestram, &c. Retinentes tempus electionis vestrae, qualiter nos predicauerimus, & vos crederitis.

i ¶ Quia euangelium nostrum non fuit ad vos, &c. Notandum quod illa efficax possit esse doctrina, quae iustitie commendatur exemplo.

k ¶ Sed & in virtute. In virtute siue signorum, siue tolerantia passionum.

l ¶ Et in Spiritu sancto. Quem deuote accepistis, vel cuius virtutem per signa monstrauimus.

m ¶ Et in plenitudine multa. Perfectionis, iustitie, conuersationis, & vite.

n ¶ Sicut scitis quales fuerimus in vobis, &c. Ad profectum vestrum etiam ab illicitis abstinentes, vt inferius continetur.

o ¶ Et vos imitatores nostri, &c. In passionibus verbum suscipientes, sicut & nos docuimus, & Dominus predicauit.

p ¶ Excipientes verbum in, &c. Hoc est verum in Spiritu sancto gaudere, sicut & Apostolos fecisse legimus.

q ¶ Ita vt facti sitis forma omnibus credentibus, &c. Perfectum exemplo, forma omnibus credentibus exhibetur: vestro ergo exemplo etiam prouinciam profecerunt.

r ¶ A vobis diffamatus, &c. Natura fama haec est, vt siue bonum siue malum nutians, vbiq; omni celeritate discurrat.

IN EPISTOLAM PRIMAM AD THESSALONICENSIS.
CAPVT I.

Paulus & Siluanus & Timotheus ecclesie Thessalonicensium in Deo patre nostro, & Domino Iesu Christo. Gratia vobis & pax. Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis, & memoriam vestri facientes in orationibus nostris sine intermissione, memores operis fidei vestrae & laboris & charitatis, & sustinentie spei Domini nostri Iesu Christi ante Deum & patrem nostrum. Scientes fratres dilecti a Deo electionem vestram: quia euangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed & in virtute & in Spiritu sancto, & in plenitudine multa, sicut scitis quales fuerimus in vobis propter vos. Et vos imitatores nostri facti estis & domini, excipientes verbum in tribulatione multa cum gaudio Spiritus sancti, ita vt facti sitis forma omnibus credentibus in Macedonia & in Achaia. A vobis enim diffamatus est sermo Domini, non solum in Macedonia & in Achaia, sed & in omni loco fides vestra quae est ad Deum, profecta est, ita vt non sit nobis necesse quicquam loqui. Ipsi enim de nobis annuntiant qualem introitum habuerimus ad vos, & quomodo conuersi estis ad Deum & simulacris seruire Deo viuo & vero, & expectare filium eius de caelis, quem suscitauit ex mortuis Iesum, qui eripuit nos ab ira ventura.

CAPVT II.

Nam & ipsi scitis fratres introitum nostrum ad vos: quia non inanis fuit, sed ante passum multa, & contumelias affecti, sicut scitis in Philippis, & fiduciam habuimus in Deo nostro, loqui ad vos euangelium Dei in multa sollicitudine. Exhortatio enim nostra non de errore, neque de immunditia, neque in dolo, sed sicut probati sumus a Deo, vt crederetur a nobis euangelium, ita loquimur: non quia si hominibus placentes, sed Deo qui probat corde nostro. Neque enim aliquando fuimus in sermone adulationis, sicut scitis, neque in occasione auaritia, Deus testis est, neque querentes ab alijs, cum possemus vobis oneri esse, vt Christi Apostoli.

v ¶ Ipsenim de nobis annuntiat, qualem introitum habuerimus ad vos, &c. Et nostrae constantiae & vestrae conuersationis omnibus nota est qualitas.

x ¶ Assimulacris seruire Deo viuo & vero. Simulacrum, a simulando dicitur. Pulchre ad Deum verum & viuum, a falsis dominis conuersi esse dicuntur.

y ¶ Et expectare filium eius de caelis, quem suscitauit ex mortuis Iesum. Talis est, vt fiducialiter & cum gaudio aduentum domini expectetis.

z ¶ Qui eripuit nos ab ira ventura. Dimittendo peccata, & doctrina sua, & exemplo ab ira nos liberauit. Iam ergo in spe libertatem habemus.

CAPVT II.

Nam & ipsi scitis fratres introitum nostrum ad vos. Commemoratur illos, vt agnoscat verum quod dicunt, & eorum magis proficiant exemplo.

b ¶ Quia non inanis fuit, &c. Non est inanis sermo, qui completur constantia passionis.

c ¶ Sicut & in Philippis. Quia aliquantis vestrum videtur nos Philippis passos, nec expauisse persecutiones, nec praedicare cessasse.

d ¶ Fiduciam habuimus in Deo nostro. Qui nos liberare in praesenti vel in futuro potest, & laboris nostri mercedem omnibus recompenlare.

e ¶ Loqui ad vos euangelium Dei in multa sollicitudine. Non negligenter, nec transtitorie, sed in sollicitudine non parua, sed multa.

f ¶ Exhortatio enim nostra non de errore. Ideo non erramus: errat enim quicumque putat vel docet multos posse regnare cum Christo, sicut alibi dicit. Nolite errare, quia Deus non irridetur.

g ¶ Neque de immunditia. Sicut Iouinianus doctrina fuit.

h ¶ Neque in dolo. Non contra constantiam nostram docentes, atque suadentes.

i ¶ Sed sicut probati sumus a Deo, &c. Qui falli possunt.

k ¶ Sed Deo, qui probat corda nostra. Integri, quasi a Deo probati, & ab ipso in hoc officium destinati, qui cordis occulta rimatur.

l ¶ Neque enim aliquando fuimus, &c. Sicut qui hominibus placent, tanquam agris desiderata omnia concedentes, & mortem eorum negligentes.

m ¶ Neque in occasione auaritia, &c. Omnis qui adulatur, aut propter auaritiam, aut propter vanam gloriam adulatur: ille vero propter Deum docere probatur, qui ista non querit.

n ¶ Cum possemus vobis oneri esse, &c. Vel in hoc quod Deus ordinauit, id est, vt de euangelio viueremus.

a ¶ Sed

DHERON
Tom. VI. 78

E a ¶ Sed facti sumus paruuli in medio uestrum.] Humiliates nos, & nec honorem debitum requirentes.

b ¶ Tanquam si nutrix foueat filios suos.] Humilians se in omnibus, paruulo se coequans, ut illos ad maiora sua imitatione perducatur. Nam & balbutit interdum lingua, & manducare fingit, & cum eis lente ambulare consuecit.

c ¶ Ita desiderantes vos cupide volebamus tradere vobis, &c.] Sicut nutrix non solum verbum, sed etiam omnem sensum perfectionis suae in paruulo transfundere cupit, ut ei cito possit aequari: ita nos omnia fecimus, per quae proficere poteratis.

d ¶ Quoniam charissimi nobis facti estis.] Propter fidem & conuersationem uestram, quam superius memorauimus.

e ¶ Memores enim facti estis fratres laboris nostri & fatigationis, nocte & die operantes.] Laborem manuum nocte, & fatigationem verbi die, ceterum semper operabatur quando docebant.

f ¶ Ne quenquam uestrum grauauerimus.] Apud istos & Corinthios & Ephesios laborauit, quibus occasionem auferre cupiebat, vel docendi, vel de se aliquid suspicandi.

g ¶ Predicauimus in, &c.] Sicut Samuel populum contristatur.

h ¶ Quam sancte & iuste, & sine querela vobis qui credidistis assumimus.] Ne vobis vllam offensionem dare videremur.

i ¶ Sicut scitis qualiter vnunquemque uestrum tanquam pater filios, &c.] Paruulos nutrix fouet, proficientes vero iam pater inilituit.

k ¶ Et consolantes, &c.] In tribulationibus & promissionibus Christi vos sumus consolati.

l ¶ Vt ambularetis digne Deo.] Digne Deo ambulat, qui nihil Deo agit indignum.

m ¶ Qui vocauit vos in suum regnum & gloriam.] Quod non nisi eius similes possidebunt, iustitiae scilicet & sanctitatis exemplo.

n ¶ Ideo & nos gratias agimus Deo, &c.] Quod primum de Deo audistis, siue audieritis Deum.

o ¶ Accepistis illud non ut verbum hominum, &c.] Vt verbum hominum accipit, qui contemnit: vos autem ita credidistis, ut ab ipso Deo audire putaretis.

p ¶ Qui operatur in vobis qui credidistis.] Verbo vel signis, siue virtutes exercet. Credentes enim, ait Marcus, haec signa sequentur.

q ¶ Vos enim imitatores facti estis fratres ecclesiarum Dei, &c.] Quibus dicitur. Nam & vinctis compassi estis, & rapinam bonorum uestrorum cum gaudio suscepistis.

r ¶ Quia eadem passi estis & vos a contribulibus uestris: sicut & ipsi a Iudaeis.] De vobis plus miror, qui nec legis nec prophetarum habuistis exempla.

f ¶ Qui & dominum occiderunt Iesum & prophetas, & nos persecuti sunt, &c.] Quid mirum si nos mali persequuntur: qui nec ipsi domino pepercunt?

r ¶ Et omnibus hominibus aduersantur, prohibentes nos gentibus loqui, ut salui fiant, &c.] Non solum Iudaeos impediunt, sed etiam gentibus inuidet, ad suorum cumulum peccatorum.

v ¶ Peruenit enim ira Dei super illos usque in finem.] Siue quia praedico qua pena captiui sunt, siue quia ablati sunt non creditibus intellectus.

x ¶ Nos autem fratres desolati a vobis ad tempus, &c.] Sicut alibi ait: Et corpore absans, sed spiritu praesens.

y ¶ Abundantius festinauimus, &c.] Tribulationibus persequentium.

z ¶ Quae est enim nostra spes, aut gaudium, aut corona gloriae, &c.] Non immerito vos desideramus, per quos laetitia gaudium speramus, & gloriae coronam.

a ¶ Vos enim estis gloria nostra & gaudium.] Boni magistri, omnem spem, & gaudium, & gloriam solent collocare in profectu discipulorum.

CAPVT III.

P Roper quod non sustinentes amplius.] Ad vos neminem nostrum venire.

c ¶ Placuit nobis remanere Athenis, soli.] Maluimus soli remanere, quam nescire quid ageretur.

d ¶ Et misimus Timotheum fratrem, &c.] Queritur, quomodo Timotheus missus est, sed prius id dictum est.

e ¶ Et adiutorem Dei, &c.] Adiutores pro discipulis etiam vulgo dicuntur.

f ¶ Ad confirmandos vos & exhortandos pro fide uestra.] Pro hac causa duntaxat, quia perfecte credidistis.

g ¶ Vt nemo, &c.] Non dico: ne omnes, sed ne vel aliquis moueat.

h ¶ Ipsenim scitis, &c.] Non ergo mirari debetis, scientes nos aliter transire non posse, dicente domino: Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Et iterum: Ecce dixi vobis, ut in me pacem habeatis, in hoc autem saeculo pressuram.

i ¶ Nam & cum apud vos essemus, &c.] Ne vos ipsa nouitas deterreret, sed magis propheta nostra confirmaret, sicut & dominus passurus se ante praedixit.

k ¶ Propterea & ego, &c.] Dices. Ecce in quibus putatis Deum esse, qualia patiuntur, & fidem vestram forsitan commoueret.

l ¶ Is qui tentat.] Sicut Iob a Domino probatur.

m ¶ Et inanis fiat labor noster.] Si aliquem scrupulum patiemini. Notandum doctrinam dici laborem.

n ¶ Nunc autem veniente Timotheo ad nos a vobis, & annuntiantem, &c.] Quia firmiter Christo credentes, tenetis fidem, & nos solita dilectione diligitis.

G

1. Cor. 5. 4.

H

Mat. 10. b. Ioan. 10. g

1 Reg. 12. 4

Mar. 16. d.

A a ¶ Ideo consolati sumus fratres in vobis, &c.] Omnem necessitatem & tribulationem nō sentimus, prae magnitudine gaudij status vestri.

b ¶ Quoniam nunc vivimus, &c.] Etia si occidamur, vivimus: quia vita nostra in vestra firmitate consistit.

c ¶ Quam enim gratiarū actionē possumus Deo retribuere pro, &c.] Triplicem letitia causam nobis vestra conuersatio praestat: quia & vos proficitis, & Dominus per vos benedicitur, & alijs praeberis exemplum.

d ¶ Nocte ac die abundantius orantes, vt videamus faciem vestram.] Ostendit quantum alijs desiderandi sint fratribus quos tantum ipse desiderat: Quis enim cum famam peperit, videre nō cupiat?

e ¶ Et compleamus ea quae desunt fidei vestrae.] Si quid fides vestra minus habet doctrinae.

f ¶ Ipse autem Deus, &c.] dirigat viam, &c.] Remotis diaboli scandalis, quibus noster impeditur ad vos aduentus.

g ¶ Vos autem Dominus multiplicet, & abundare faciat charitatem vestram.] Quia iam plena, & opere comprobata est.

h ¶ Inuicem & in omnes.] Vt non solum Christianos, sed etiam omnes se & homines: non erroris, sed naturae gratia diligatis, & eis in quo indigerint, misericordiam quam illis in praesenti Deus exhibet, non negetis.

i ¶ Quemadmodum & nos in vobis ad confirmanda corda vestra.] Fecit abundare, vt & vos aliorum corda firmetis.

k ¶ Sine querela in sanctitate ante Deum.] Non ante homines, sicut de Zacharia, Helisabet. Et per Elaiam: Et vos eritis mihi iusti, dicit Dominus.

Isai. 43. b.

CAPVT IIII.

De cetero ergo fratres.] Post laudem & consolationē, incipit exhortatio.

m ¶ Rogamus vos, &c. quomodo oporteat vos ambulare et placere Deo, sic & ambuletis, vt abudetis magis.] Quibus via Christus est, dignis eo gressibus ambulate: quia cū atate fides augeri debet & mores: sicut cum atate carnis, & cibus crescit & studium.

n ¶ Scitis enim quia praecepta dederim vobis per Dominū Iesum, haec est enim Voluntas Dei, sanctificatio vestra, vt abstineatis vos a fornicatione.] Sanctificatio ab omni incontinentia reuocat Christianum, cui incontinenti non expedit sanctum Christi corpus attingere: maxime cum Moyses Iudaeos sanctificare volens, populum totum ab omni femina se continere praecipit, vt Dei potiri praesentia mererentur.

o ¶ Vt sciat vnusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione & honore.] Suum corpus vnusquisque castum seruando sanctificet & honoret. Simul considerandum: quia eis tanquam perfectis, non sicut Corinthijs scribit infirmis.

p ¶ Non in passione desiderij, sicut & gentes quae ignorant Deum.] Ne nimiae & immoderate libidini seruentes,

similes gentibus fiat, quae Deum amatorem castitatis ignorant.

q ¶ Et ne quis supergrediatur, neque circumueniat in negotio fratrem suum.] Ne quis post deuotam continentiam & continentiam, fratri suo aliquam circumuentionem vi circumferre nitatur, siue in quolibet negotio, ne quis alterum fraudet.

r ¶ Quoniam vindex est Dominus de his omnibus, &c.] Non solum de fornicatione & publica turpitudine, sed etia de transgressione propositi. Quisquis enim continentiam Deo vouerit, fecit sibi illicitum quodlibet.

s ¶ Non enim vocauit nos Deus in immunditia.] Quae corpus Christi audenter non permittit accipere.

t ¶ Sed in sanctificationem.] Vt exemplo Christi viuatis. Qui enim habet spem hanc in eum, sanctificat se, sicut & ille sanctus est.

v ¶ Itaq; qui haec spernit, non hominem spernit, sed Deum, &c.] Nō me, sed eum qui in me loquitur Christus: cuius spiritu iniuriam facit omnis qui nō sancte versatur.

x ¶ De charitate autem fraternitatis non necesse habuimus scribere vobis.] Videte quam perfecti erant qui de tanto & tam necessario precepto, non indigebant admoneri.

y ¶ Ipsenim vos a Deo didicistis, vt diligatis inuicem, &c.] A Christo, qui dixit: Mandatum nouum do vobis. Hoc nouum est, vt pro alterutro moriamur: quia hoc vetus, non suum erat testamentum.

Ioan. 13. d.

z ¶ Rogamus autem vos fratres, vt abudetis magis & operam detis.] Hoc est, vt iam ignotos quosq; diligatis.

a ¶ Vt quieti sitis, & vt vestrum negotium agatis, & operemini manibus vestris, &c.] Quidam in quiete per diuersorum discurrebat domos: aliqua etia ad religionis opprobrium postulantes ab infidelibus: quamquam ad eos in secunda plenius exequitur. Vnde magis vult eos vel proprii negotij cura vel labore manuum occupari, quam otiositatis detrimentum, & inquietudinis habere peccatum.

b ¶ Vt & honeste ambuletis, &c.] Ne vos ipsi denotent, qui praestare videntur.

c ¶ Nolumus autem vos, &c.] Dormit enim quem certum est surrecturum, sicut dictum est in euangelio de Lazaro.

d ¶ Vt non contristemini, sicut & ceteri qui spem non habent.] Aliter debet flere qui peregre pergit, aliter ille qui moritur.

e ¶ Si enim credimus quod Iesus mortuus est & resurrexit.] Si ea credimus quae non videmus, & per eius resurrectionem certum nos veniam confectos: cur illud similiter non credamus, quod gentes, qui videnti Deo non credunt?

f ¶ Ita & Deus eos qui dormierunt per Iesum, adducet cum eo.] Qui caput suscitauit, etiam cetera membra suscitaturum se promittit.

a ¶ Hoc

D. HIERONIMUS
Tom. VI. 78

E

a ¶ Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini.] Ex euangelij sententia.

b ¶ Quia nos qui viuimus, qui residui sumus in aduentu Domini.] Semper Apollolus diem Domini fecit habere suspectu, quaficos in corpore inueniret.

c ¶ Non praueuiemus eos qui dormierunt.] Tam velox erit eorum resurreccio, quam nostra assumptio.

d ¶ Quoniam ipse Dominus in iussu & in voce archangeli.] Terrorem illius diei monstrat, quo omnis potestas celi, & elementa mouenda sunt: vt nos sciamus quali conscientia diem Domini expectemus.

e ¶ Et in tuba Dei descendet de celo.] Si ad hominis tubam terra videtur permoueri, quanto magis ad Dei: sicut Elias quoque terribilem in monte domini vidit aduentum.

4. Reg. 2. b.

f ¶ Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi, &c.] Qui in Christo mortui fuerint, resurgent primo: & qui viui inuenti fuerint sancti, cum ipsis pariter rapientur: qui non iudicabuntur, sed potius iudicabuntur.

g ¶ Et sic semper cum Domino erimus.] In eadem gloria aternitatis.

h ¶ Itaq; consolamini inuicem in verbis istis.] Notandum quod lectis hoc precipit, vt alterutrum se doctis instruant.

F

CAPVT V.

D E temporibus autem, &c.] Ipsi enim diligenter scitis. Euidetissima euangelij lectione edocet.

k ¶ Quia dies Domini sicut fur in nocte ita veniet.] Quando omnes sciet dormire securos.

l ¶ Cum enim dixerint, pax & securitas, tunc repentinus eis superueniet interitus.] Tunc maxime timenda est poena, quam nunc non expectant.

m ¶ Sicut dolor in vtero habentis, & non effugiet.] Sicut mulier veniente partu, dolores non effugit.

n ¶ Vos autem fratres non estis in tenebris, vt vos dies ille tanquam fur comprehendat.] Non estis adeo ignorantes, vt nesciat is vos semper paratos esse debere.

o ¶ Omnes enim vos filij lucis estis & filij diei.] Scientia veritatis.

p ¶ Non sumus noctis neq; tenebrarum.] Quia sicut tenebra, ita & ignorantia, dat fiduciam delinquendi.

q ¶ Igitur non dormiamus sicut & ceteri.] Qui sic dormierunt, etiam oblitii sunt sui.

r ¶ Sed vigilemus & sobrij simus.] Attendite vobis, ne grauentur corda vestra in crapula & in ebrietate, & curis huius vite, ergo & cura inebriant mentem.

s ¶ Qui enim dormiunt, nocte dormiunt: & qui ebrij sunt, nocte ebrij sunt.] Ideo otiosi & ebrij sunt, quia in tenebris sunt.

t ¶ Nos autem qui diei sumus, sobrij simus.] Nos qui diem Christum habemus, nec otiosi, nec ebrij esse debemus.

Hieronym. Tom. 8.

v ¶ Induti lorica m fidei & charitatis, & galeam spem salutis.] Fide & charitate, & iustitia omnia constant, quas & lorica alibi comparauit.

x ¶ Quoniam non posuit nos Deus in iram, sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Iesum Christum.] In ira sunt politu: quia iam iudicati sunt.

y ¶ Qui mortuus est pro nobis.] Vt nos non moreremur.

z ¶ Vt siue vigilemus, siue dormiamus, simul cum illo viuamus.] Vt siue in corpore, siue extra corpus inueniamur, semper cum ipso viuamus.

a ¶ Propter quod consolamini inuicem, & edificate alterutrum, sicut & facitis.] Notandum quia hoc laicis precipit, quos etiam monet, vt studeant exhibere officia charitatis.

b ¶ Rogamus autem vos fratres vt noueritis eos qui laborant inter vos.] Vt intelligatis laborem eorum.

c ¶ Et presunt vobis in Domino, & monent vos.] Exemplo iustitiae, non potestate terrena, sicut ait Petrus.

d ¶ Vt habeatis illos abundantius in charitate propter opus illorum, & pacem habete cum eis.] Presbyteri qui laborant in verbo, dupliciter honorandi sunt, id est, charitatis obsequio, & ordinis dignitate.

e ¶ Rogamus autem vos fratres, corripite inquietos, consolamini pusillanimes.] Pro diuersitate morborum diuersitas adhibenda est medicina. Illi corripiendi, ne pereant: isti consolandi sunt, ne deficiant.

f ¶ Suscipe infirmos.] Sustinete nuper credentes, qui nondum sunt confirmati.

g ¶ Patientes estote ad omnes.] Etiam ad correptos: quia impatiens non corrigitur, sed irritatur.

h ¶ Videte ne quis malum pro malo alicui reddat.] Omni diligentia caue, ne cui infirmiora vtignarus, vel vicem mali reddas: quia vltro alicuius id facere non credo. Omnis enim qui iniuriam facit, male facit: & qui vicem iniurie reddit, iniuriam facit, & male facit: quia vt superius dictum est, omnis qui facit iniuriam, male facit.

i ¶ Sed semper quod bonum est, sectamini in inuicem, & in omnes.] Non solum in vos Christianos, sed etiam in omnes homines.

k ¶ Semper gaudete.] In conscientia puritate.

l ¶ Sine intermissione orate.] Si iugiter non potes lingua, saltem corde, sicut Moyse tacenti dicitur. Quid clamas ad me? Siue omnis actus vester talis sit, vt pro vobis semper Deum oret.

m ¶ In omnibus gratias agite.] In omnibus qua acciderint, sicut Iob: siue in omni conuersatione vestra domino gratia referantur.

n ¶ Hac est enim voluntas Dei in Christo Iesu in omnibus vobis.] Sicut in Christo per omnia impleta est, ita & in vobis omnibus impletur.

o ¶ Spiritum nolite extinguere.] Spiritum exhortationis,

R 4

quaesti o

G

H

Exod. 14. d

A
1. Cor. 14. g
2. Cor. 14. g

questionibus nolite extinguere. Siue spiritum pro gratia linguarum posuit, sicut ait: Si orauero lingua, spiritus meus orat, quo modo etiam ad Corinthios dicit. Et loqui linguis nolite prohibere, ita & hic spiritum non extinguendum esse testatur.

a ¶ Prophetias nolite spernere. Omnia autem probate, quod bonum est, tenere, ab omni specie mala abstinete vos. Siue futura prædicentes, siue præterita discentes, tantum ut probetis si legi non sunt contraria quæ dicuntur, si quid tale fuerit, refutate.

b ¶ Ipse autem Deus pacis. Qui omnia sustinet, etiam blasphemantes.

c ¶ Sanctificet vos per omnia. Siue gratia, siue doctrina.

d ¶ Ut integer spiritus vester, & anima & corpus. Gratia spiritus quamuis in se semper

re extinguere, prophetias nolite spernere. Omnia autem probate, quod bonum est tenere, ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester, & anima & corpus, sine querela in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur. Fidelis est qui vocauit vos, qui etiam faciet. Fratres orate pro nobis. Salutate fratres omnes in osculo sancto. Adiuro vos per Dominum, ut legatur epistola hæc omnibus sanctis fratribus. Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum, Amen.

integra sit: non tamen in nobis integra, nisi ab integris habeatur.

e ¶ Sine querela in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur. Vtique in diem iudicij: quia non sunt tantum initia laudanda, sed finis.

f ¶ Fidelis est qui vocauit vos. Qui dixit: Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego vos requiescere faciam.

g ¶ Qui etiam faciet. Fratres orate pro nobis. Salutate fratres omnes in osculo sancto. Quod promissit.

h ¶ Adiuro vos per Dominum, ut legatur epistola hæc omnibus sanctis fratribus. Adiurare permittitur, non iurare.

i ¶ Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum, Amen. Gratia

Mat. 11. 2

Commentariorum in Epistolam primam ad Thessalonicenses finis.

COMMENTARII IN EPISTOLAM SECVNDAM AD THESSALONICENSES.

CAPVT I.

PAULUS & SILVANUS & TIMOTHEUS ecclesie Thessalonicensium in Deo patre nostro & Domino Iesu Christo, &c.] Qui sibi talem ecclesiam conquisiuit.

b ¶ Quomam supercreuit fides vestra. Ideo laus augetur.

c ¶ Et abundat charitas vniuscuiusque vestrum in inuicem, &c.] Intantum proficitis: ut non solum alij vos inferiores quique collaudent, sed etiam nos ipsi vos præferamus, omnibus imitandos.

d ¶ Pro patientia vestra & fide, & in omnibus persecutionibus, &c.] Nisi futura crederetis, ista minime sufferre velletis.

e ¶ In exemplum iusti iudicij Dei. Vt exemplum detis, iusti Dei iudicium expectadi: quem ita creditis esse venturum.

f ¶ Vt digni habeamini in regno Dei: pro quo & patimini. Hi digni sunt regno Dei, qui gloriam ei tribuerunt: scientes nullam passionem esse conditionem.

g ¶ Si tamen iustum est apud Deum retribuere tribulationem his qui vos tribulant. Hic, si tamen, confirmantis sermo est, non dubitantis: quasi dicat: si tamen foris potest iudicare iustitia, quod iustum est: nam sicut indubitanter pro nomine Domini patientibus requiem: ita & incunctanter tribulationem his qui eos tribulant, re-promissit.

h ¶ Et vobis qui tribulamini, requiem vobiscum. Quia nobis compatimini.

IN EPISTOLAM SECVNDAM AD THESSALONICENSES.

CAPVT I.

PAULUS & SILVANUS & TIMOTHEUS ecclesie Thessalonicensium in Deo patre nostro & Domino Iesu Christo. Gratia vobis & pax a Deo patre nostro & Domino Iesu Christo. Gratias agere debemus semper Deo pro vobis fratres, ita ut dignum est: quoniam supercreuit fides vestra, & abundat charitas vni cuiusque vestrum in inuicem: ita ut & nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesijs Dei pro patientia vestra & fide, & in omnibus persecutionibus vestris & tribulationibus, quas sustinetis in exemplum iusti iudicij Dei: ut digni habeamini in regno Dei, pro quo & patimini. Si tamen iustum est apud Deum retribuere tribulationem his qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini, requiem vobiscum in reuelationem Domini Iesu de celo cum angelis virtutis eius in flamma ignis, dantis vindictam his qui non nouerunt Deum, & qui non obediunt euangelio Domini nostri Iesu Christi. Qui poenas dabant in interitu æternas a facie Domini, & a gloria virtutis eius, cum venerit glorificari in sanctis suis, & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt: quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos sua vocatione Deus noster. Vt digni inueniamini ad id quod vocati estis: quia priores inuitati, non erant digni.

i ¶ In reuelationem Domini Iesu de celo cum angelis virtutis eius. Qui venient vindicare.

k ¶ In flamma ignis dantis vindictam. Si potuit flamma Dei imperio tres pueros omnino non tangere: quare non eadem potentia alijs fauor, alijs mitior esse credatur: Hoc contra

eos propterea, quod poena conscientie fominarunt: quia hoc illis impossibile videbatur.

l ¶ His qui non nouerunt Deum, & qui non obediunt euangelio Domini nostri Iesu Christi. Non solum qui non nouerunt, sed etiam qui non obaudiunt euangelij disciplinis.

m ¶ Qui poenas dabant in interitu æternas. Penas in eo qui patitur, non potest dici.

n ¶ A facie Domini, & a gloria virtutis eius. A iusti conspectu sententia dationis accipiant.

o ¶ Cum venerit glorificari in sanctis suis. Ipse in suis gloriandus est membris, quæ solis splendore fulgebunt.

p ¶ Et admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt. Mirabuntur impij, & irrisores humilitatis, in subitatione salutis inspiratae iustorum.

q ¶ Quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. Quia multi in die illo nostro testimonio credidistis.

r ¶ In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos sua vocatione Deus noster. Vt digni inueniamini ad id quod vocati estis: quia priores inuitati, non erant digni.

s ¶ Et impleat omnem voluntatem bonitatis sue: & opus fidei in virtute. Adiutoria gratia, & consolatione scientia virtutum, quæ opus sunt fidei.

t ¶ Vt clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis, & vos in illo. Et ut Christi nomen in vestris actibus clarum sit, & vos in eius signis & virtutibus gloriosi.

D

B

D. HIERONIMUS
T. VI. 78